

PLA D'ACTUACIÓ DEL PARC DE MONTJUÏC

SESSIÓ MONOGRÀFICA SOSTENIBILITAT I MOBILITAT

MUNTANYA DE MONTJUÏC 07/11/18

SESSIÓ MONOGRÀFICA SOSTENIBILITAT I MOBILITAT

Seu de l'Àrea d'Ecologia Urbana, Avinguda Diagonal, 240, 08018 Barcelona

07/11/2018

Assistència

Anna Masuet - ADISCAT

Verónica Sánchez - *Ajuntament de Barcelona - Mobilitat*

Lluís Abad - *Ajuntament de Barcelona - Espais Verds*

Jacob Cirera - *Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB)*

Annalisa Giocoli - *Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB)*

Ana Barluenga - *Associació Corporativa d'Agències de Viatges Especialitzats (ACAVE)*

Anna Vilanova - *Barcelona + sostenible*

Glòria Molina - *Barcelona + sostenible*

Mònica Casanovas - *Bluemove*

François Jozic - *Brunch Electrònic*

Laura Diéguez - *Comissions Obreres de Catalunya (CCOO Catalunya)*

Salvador Torrents - *Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC)*

Ricard Fericgla - *Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC)*

Josep Lluís Casanova - *Col·legi de Biòlegs de Catalunya*

Alfonso Trastoy - *Ciudadanos Ajuntament de Barcelona*

Elisenda Franoles - *Departament de Comunicació d'Ecologia Urbana*

Jaume Barnada - *Ecologia Urbana*

Mayante Parés - *Ecologia Urbana*

Carme Ruiz - *Ecologia Urbana*

Jaume Macià - *Federació Empresarial Catalana d'Autotransport de Viatgers (FECAV)*

Felipe López - *Ferrovial Servicios*

Martí Abella - *Institut Municipal d'Urbanisme*

Álvaro Baena - *Micro, Petita i Mitjana Empresa de Catalunya - Comerç (PIME Comerç)*

Anna Maria Casals - *Progat*

Aratz Uranga - *Progat*

Laura Halminen - *Saneseco*

Cécile Verdier - *Fons Mundial per la Naturalesa (WWF)*

Miguel Ángel Díaz - *Fons Mundial per la Naturalesa (WWF)*

Xavier Martín - *(Responsable del Parc de la Muntanya de Montjuïc)*

Oriol Alonso - *(Fundació Ferrer i Guàrdia)*

Martí Olivella - *(Fundació Ferrer i Guàrdia)*

Josep Mañé - *(Fundació Ferrer i Guàrdia)*

Ana Badenas – *(300.000 km/s)*

En aquesta segona sessió monogràfica han estat convocades les entitats i organitzacions adherides al Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat i al Pacte per la Mobilitat de Barcelona. En aquest debat s'han tractat totes aquelles qüestions relacionades amb l'**ecologia urbana** i la **mobilitat** al parc, recollint els diversos punts de vista de les organitzacions participants.

A través d'aquestes sessions monogràfiques, hem volgut posar l'accent en determinades temàtiques i fomentar la participació de diverses persones i col·lectius que considerem d'especial interès per tal de desenvolupar un Pla d'Actuació que ofereixi respostes reals a les necessitats recollides en la diagnosi. Per altra banda, aquestes sessions seran complementades amb els debats territorials, destinats a facilitar la participació presencial dels veïns, veïnes i entitats dels diversos barris limítrofs amb el Parc.

Aquest conjunt de sessions participatives, juntament amb les propostes recollides a la plataforma Decidim i al llarg de les fases anteriors del procés participatiu, ens permetran obtenir una visió acurada de les prioritats de treball que cal tenir en compte a l'hora d'impulsar el nou Pla d'Actuació. A continuació, exposem algunes de les principals propostes realitzades durant el debat.

ECOLOGIA URBANA

En aquest primer àmbit de debat, es destacaran aquelles aportacions relacionades amb les quatre línies de treball que es poden vincular amb Ecologia Urbana: **1)** Desenvolupar una estratègia de catalogació, recuperació i manteniment del patrimoni **2)** Endreçar i millorar els elements de la via pública **3)** Generar una estratègia de sostenibilitat i ús eficient dels recursos i **4)** Planificar la gestió i usos dels equipaments del Parc. Les principals propostes realitzades per cada una de les diferents línies de treball han estat:

1) Desenvolupar una estratègia de catalogació, recuperació i manteniment del patrimoni

- **Posar en valor les fonts tradicionals de Montjuïc:** com a part del patrimoni històric i cultural del Parc. Es podria potenciar i fomentar la ruta de les fonts de la muntanya.
- **Evitar que els gossos malmetin els amagatalls dels gats del Parc i els facin mal:** Educar als amos dels gossos perquè aquests respectin els llocs on els gats tenen els seus amagatalls.
- **Impuls d'un model de boscos comestibles al Parc:** Recuperació de zones erosionades aportant matèria orgànica (compost) i plantant arbres i arbustos. Potenciar els 'boscos comestibles' al parc.

- **Desmantellar les antenes no operatives de la muntanya:** realitzar un estudi sobre l'estat i l'ús de les antenes que actualment estan instal·lades al Parc i determinar quines poden ser retirades de la muntanya.
- **Reducció de la contaminació lumínica en l'àmbit del parc:** Impulsar programes de defensa de la biodiversitat. Per exemple, el control de la contaminació lumínica.
- **Renaturalització dels vials:** vials més verds i permeables que donin continuïtat al verd dels àmbits amb més interès natural.
- **Limitar l'accés a vehicles contaminants:** aquesta mesura estaria encarada, per una banda, a reduir la contaminació generada al Parc i a potenciar la preservació de l'entorn, i per l'altra, a reduir el nombre de vehicles privats que hi circulen.
- **Equipaments oberts i més verds:** tractament més verd de l'espai lliure dels equipaments. Obrir aquests espais i evitar tanques.
- **Reserva natura a la Roureda del Migdia:** valorar la Roureda del Migdia com a reserva natural.
- **Control d'espècies invasores i plagues:** potenciar el control d'espècies (flora i fauna) invasores, així com el de plagues emergents.
- **Naturalitzar la muntanya i preservar la biodiversitat:** apostar per vegetació no ornamental, sinó silvestre. Mantenir i incrementar la biodiversitat existent, tant la de les zones enjardinades com la del parc natural.

2) Endreçar i millorar els elements de la via pública

- **Millorar les indicacions als camins:** marcar camins i senyalitzar-los, per aquelles persones que no coneixen el Parc.
- Es genera debat sobre l'existència de mobiliari i altres elements a la via pública. Concretament, es considera que cal cercar el punt d'equilibri entre incrementar la instal·lació de papereres i contenidors al parc i el fet que aquest sigui un espai verd. ***(No es formula una proposta concreta)***

3) Generar una estratègia de sostenibilitat i ús eficient dels recursos

- **Combatre les afectacions meteorològiques i geològiques del Parc:** Programar línies de treball i actuacions concretes de prevenció per a mitigar els efectes del canvi climàtic.

- **Repermeabilització de la terra:** per a millorar la infiltració de l'aigua de la pluja i la recàrrega dels aqüífers i evitar l'erosió.
- **Substituir els lavabos convencionals per vàters secs:** amb aquesta iniciativa es fomentaria l'estalvi d'aigua, la generació d'aigües residuals, s'aprofitarien els nutrients de la matèria fecal per compostatge i fertilització de jardins i horts.
- **Reciclatge i reutilització dels residus vegetals:** aprofitament de la gran quantitat de residus vegetals que es generen al Parc.
- **Consolidació i ampliació dels horts urbans:** Obrir els horts urbans existents al conjunt de la ciutadania. Si és possible, crear-ne de nous. Cal vincular aquests horts amb la comunitat del Parc i dels barris limítrofs.
- **Potenciar l'ús d'energies renovables:** caldria contemplar i desenvolupar l'ús d'energies renovables en equipaments municipals, enllumenat, escales mecàniques, semàfors, vehicles elèctrics, etc.

4) Planificar la gestió i usos dels equipaments del Parc

- **Definir els canvis d'ús dels equipaments de manera participada:** realitzar un procés participatiu per tal de donar nous usos als espais que es reconstruiran o que es traslladaran de la muntanya (en aquest últim cas s'especifica que el terreny que actualment ocupen els equipaments s'ha de renaturalitzar, tal com contempla la MPGM 2014).

MOBILITAT

En el cas de mobilitat, s'han recollit diverses propostes vinculades a les dues grans línies de treball plantejades: **1)** Treballar pel foment d'una mobilitat sostenible al Parc i **2)** Definir i regular els espais d'aparcament. A continuació, es recullen les principals aportacions.

1) Treballar pel foment d'una mobilitat sostenible al Parc

- **Potenciar la intermodalitat al Parc:** fomentar diferents modes de transport públic, bicicleta i mobilitat a peu. Cal fer-ho mitjançant l'adequació dels itineraris, la senyalització, la seguretat (visibilitat, il·luminació) i els horaris.
- **Millorar les connexions amb transport públic:** freqüències, recorreguts, capacitat, etc.
- **Promoure desplaçaments amb transport públic:** entenent com a tal tant els busos urbans, els busos turístics i els autocars discrecionals.

- **Potenciar el transport públic durant grans esdeveniments:** incrementar l'oferta de llançadores, sobretot durant els actes de gran afluència, i correspondre a l'empresa o els organitzadors del pagament del transport, fent que per la persona visitant sigui assequible o gratuït l'ús d'aquest transport.
- **Recosir el Parc amb els barris limítrofs:** cal reformular el model de transport públic que connecta els barris amb el Parc i la connexió dels barris entre si.
- **Millorar l'accés a cotes altes:** escales mecàniques, ampliació de la línia de funicular, reducció del preu del bitllet del telefèric, etc.
- **Reducció de l'espai de calçada:** aprofitar aquest espai per a desenvolupar carrils bici i espais d'aparcament per a bicicletes, eixamplar les voreres o fins i tot fer carrils bus.
- **Evitar que el Parc esdevingui una via de pas per a enllaçar barris amb vehicle privat:** repensar estructura viària de l'entorn del Parc per reduir la mobilitat de pas per Montjuïc.
- **Xarxa de carril bici:** desenvolupament d'una xarxa de carrils bici al Parc. La xarxa de carrils bici que es desenvolupi a la muntanya ha d'estar connectada a la resta de la ciutat (Carrer Foc-Fira / Litoral / Carrer A, etc.).

Per altra banda, cal la instal·lació d'estacions de Bicing al Parc dins el recinte dels equipaments per evitar actuacions de vandalisme o robatoris. El servei s'acabaria a l'hora de tancar l'equipament.

- **Desincentivar el pas amb vehicle privat pel Parc:** jornades o caps de setmana sense cotxe, millora dels accessos a peu, adopció de mesures per a reduir la velocitat de manera efectiva, modificar les vies on es permeti circular amb vehicle privat (reservant els carrers de recorregut més ràpid per a vianants i vehicles sostenibles i els més llargs pel vehicle privat), etc.

2) Definir i regular els espais d'aparcament

- **Aparcament i accés dels autobusos turístics i discrecionals en general:** escoles, clubs esportius, gent gran, persones amb mobilitat reduïda, etc. Garantir un nombre adequat de places d'encotxar i desencotxar i d'aparcament per a autocars discrecionals.
- **Model d'accés i aparcament en grans esdeveniments:** no tothom pot arribar en transport públic a la muntanya, ja que molta gent viu fora de Barcelona. Caldria desenvolupar zones d'aparcament a l'exterior del Parc amb un servei de llançadora que connecti amb el lloc on es fa l'esdeveniment.

- **Crear un òrgan de gestió del Parc per decidir i fer conviure els diversos usos de la muntanya, tenint en compte:** les diferents zones de Montjuïc, l'època de l'any, els tipus d'ús de l'espai, etc. Aquest òrgan ha de ser escollit de manera democràtica.

Pàgina de la Plataforma Decidim:

<https://www.decidim.barcelona/processes/futurmontjuic>